

Keberkesanan Strategi Pengajaran Meta-Perbincangan Ke Atas Pencapaian Lisan Bahasa Inggeris Pelajar (The Effectiveness of Meta-Discussion Teaching Strategies on Students' Oral English Achievement)

SAADIAH KUMMIN*, SHAHLAN SURAT, FARIDAH MYDIN KUTTY, & ZARINA OTHMAN

ABSTRAK

Literatur menunjukkan bahawa strategi meta-perbincangan dapat menyumbang kepada peningkatan penguasaan bahasa. Kajian kuasi-eksperimen kumpulan kawalan tidak serupa ini menguji keberkesanan teknik pengajaran strategi meta-perbincangan ke atas tahap pencapaian lisan bahasa Inggeris, kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman dan refleksi metakognitif 124 orang pelajar yang mengikuti kursus kemahiran bahasa Inggeris Academic Communication I yang ditawarkan oleh Pusat Citra Universiti, Universiti Kebangsaan Malaysia. Kumpulan eksperimen diajar dengan menggunakan strategi meta-perbincangan selama 10 minggu dan kumpulan kawalan diajar dengan menggunakan kaedah konvensional. Kajian ini menggunakan soal selidik Indikator Keberkesanan Proses Pengajaran dan Pembelajaran (InKePPP) untuk mengukur tahap kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman, dan refleksi metakognitif pelajar. Ujian lisan telah digunakan untuk mengukur aspek kemahiran lisan. Data kajian dianalisis secara deskriptif dan inferensi. Dapatan menunjukkan bahawa pengajaran strategi meta-perbincangan memberi kesan yang signifikan terhadap kelima-lima variabel bersandar, iaitu pencapaian lisan, kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman dan refleksi metakognitif dengan saiz kesan yang sederhana. Kesimpulannya, pengajaran strategi meta-perbincangan adalah berkesan dalam peningkatan tahap pencapaian lisan bahasa Inggeris pelajar. Implikasinya, guru-guru bahasa perlu dilatih untuk menguasai strategi pengajaran meta-perbincangan, agar ia dapat digunakan sebagai salah satu strategi pengajaran dan pembelajaran bagi meningkatkan tahap pencapaian kemahiran bahasa Inggeris dalam kalangan pelajar.

Kata Kunci: meta-perbincangan, kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman, refleksi metakognitif; bahasa Inggeris, kemahiran lisan

ABSTRACT

Literature suggests that meta-discussion strategies can contribute to improved language proficiency. This non-equivalent control group quasi-experimental study tested the effectiveness of meta-discussion strategy teaching techniques on oral English achievement level among 124 students of Academic Communication I English skills course offered by Pusat Citra Universiti, Universiti Kebangsaan Malaysia. The experimental group was taught using meta-discussion strategies for 10 weeks and the control group was taught using conventional methods. The Indicator of Effectiveness of Teaching and Learning Process (InKePPP) questionnaire was used to measure students' level of metacognitive awareness, meta-focus, meta-understanding, and metacognitive reflection. Oral test was used to measure students' oral skills. Data were analysed descriptively and inferentially. Findings indicate that meta-discussion teaching strategy had significant impacts on five dependent variables, which were oral achievement, metacognitive awareness, meta-focus, meta-understanding and metacognitive reflection, with a moderate effect size. In conclusion, meta-discussion teaching strategy is effective in improving students' English language achievement. This study implicates that language teachers should be trained to master meta-discussion teaching strategy so that it can be used as one of the teaching and learning strategies to improve the achievement level of English language skills among students.

Keywords: meta-discussion, metacognitive awareness, meta-focus, meta-understanding, metacognitive reflection; English language; oral skills

PENGENALAN

Pelajar-pelajar sarjana muda universiti-universiti di Malaysia adalah diwajibkan untuk mengikuti kursus kemahiran Bahasa Inggeris bagi tujuan kebolehpasaran dan kebolehamandirian dalam zaman globalisasi ini, termasuklah pelajar-pelajar Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM). Kursus kemahiran Bahasa Inggeris di Pusat Citra Universiti UKM telah mengalami penstrukturan semula pada tahun 2015 dan kursus-kursus baharu ini memberikan penekanan terhadap pendekatan komunikasi. Namun begitu, pelajar bukan sahaja dinilai melalui penilaian berbentuk lisan, tetapi juga kemahiran yang lain iaitu penulisan, pemahaman dan pendengaran. Salah satu kursus kemahiran bahasa Inggeris di Pusat Citra UKM ialah LMCE1012 *Academic Communication I*. Kursus ini ditawarkan kepada pelajar yang memperoleh keputusan *Band 2* dan *3* dalam Ujian Bahasa Inggeris Universiti Malaysia (MUET) yang diduduki pelajar sebelum masuk ke universiti. Kursus ini bertujuan untuk melengkapkan pelajar dengan kemahiran bahasa Inggeris yang diperlukan agar mereka dapat berkomunikasi secara berkesan dalam suasana akademik. Berdasarkan aktiviti-aktiviti yang dijalankan dalam kursus ini, penumpuan diberikan kepada semua aspek kemahiran bahasa dengan penekanan difokuskan kepada lisan. Kursus ini juga memberi perhatian dalam pembelajaran arahan sendiri (*Self-directed learning*) di mana pelajar-pelajar UKM menggunakan UKMFolio, iaitu suatu sistem platform pengurusan pembelajaran sebagai bahan tambahan untuk aktiviti pembelajaran (Pusat Citra 2015).

Berdasarkan pemerhatian secara tidak langsung, tenaga pengajar bahasa Inggeris di Unit Kemahiran Bahasa Inggeris Pusat Citra amat prihatin tentang masalah yang dihadapi oleh kelompok pelajar yang lemah dalam menguasai kemahiran bahasa Inggeris. Berdasarkan keputusan peperiksaan bahasa Inggeris pada setiap semester, didapati bahawa pelajar yang memperoleh tahap *Band 2* dalam MUET yang mengikuti kursus kemahiran bahasa Inggeris di Pusat Citra akan memperoleh keputusan yang rendah atau kurang memuaskan, terutama sekali dalam aspek pembentangan lisan. Hal ini adalah berbeza dengan pelajar yang memperoleh *Band 5* dan ke atas, di mana mereka menunjukkan penguasaan kemahiran bahasa Inggeris dengan lebih baik (sumber: minit mesyuarat pelarasan markah 2015, 2016, 2017).

Hal ini berkemungkinan berpunca daripada kesedaran pelajar itu sendiri tentang kepentingan kemahiran berbahasa Inggeris. Ini adalah kerana bahasa Inggeris adalah subjek yang tidak wajib lulus di peringkat Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) di sekolah menengah untuk kemasukan ke institut pengajian tinggi, namun memperoleh *Band 2* atau *3* dalam MUET merupakan salah satu syarat kemasukan mengikut

bidang yang dipohon. Oleh itu, ada pelajar-pelajar yang mungkin tidak menyedari betapa pentingnya bahasa Inggeris semasa mereka di bangku sekolah lagi. Kajian yang dijalankan oleh Mohini dan Tuah Ishak (2010) menunjukkan bahawa kebanyakan pelajar mempunyai tahap kemahiran bahasa Inggeris yang sederhana berdasarkan pencapaian MUET yang berada pada tahap *Band 2* dan *Band 3*. Hal ini telah dinyatakan oleh Maharam (2016) yang mendapati pelajar di beberapa universiti awam masih tidak mempunyai kemahiran bahasa Inggeris. Pelajar yang mempunyai pencapaian MUET yang sederhana iaitu tahap *Band 3* dan ke bawah mempunyai tahap kesediaan yang sederhana, namun untuk pelajar yang mempunyai pencapaian yang tinggi, secara majoriti adalah terdiri daripada pelajar yang mempunyai tahap kesediaan yang tinggi. Dapatan Mohini dan Tuah Ishak (2010) ini selari dengan Maharam (2016) dan Mohd Hasimi et al. (2017) yang berpendapat bahawa penguasaan bahasa Inggeris perlu dipertingkatkan lagi dalam kalangan pelajar IPT.

Menyedari kepentingan menguasai kemahiran bahasa Inggeris dalam kalangan pelajar, pihak UKM telah mengambil inisiatif untuk mewajibkan semua pelajar mengikuti tiga peringkat kursus bahasa Inggeris yang ditawarkan oleh Pusat Citra Universiti, iaitu: i) Peringkat I iaitu kursus *Academic Communication I* atau *II*, ii) Peringkat II iaitu kursus *Workplace Communication I* atau *II*, dan iii) Peringkat III iaitu kursus-kursus pengukuhan dan pengayaan bahasa Inggeris yang bernilai satu kredit. Secara keseluruhannya, semua pelajar wajib mengambil sebanyak lima kredit untuk kursus wajib bahasa Inggeris dalam tempoh pengajian untuk melengkapkan ijazah mereka di UKM.

Walaupun kemahiran bahasa Inggeris dilihat sebagai kemahiran yang mampu menjadi nilai tambah kepada para pelajar dalam persediaan untuk menghadapi dunia pekerjaan, namun masih terdapat segelintir pelajar yang hanya ingin melengkapkan kursus-kursus bahasa Inggeris dengan tujuan hanya untuk mencukupkan syarat bergraduasi untuk menamatkan pengajian ijazah mereka. Fenomena ini berkemungkinan berpunca daripada suasana kelas yang berorientasikan peperiksaan dan penilaian akademik semata-mata. Tambahan pula, kaedah pengajaran dan pembelajaran yang digunakan di dalam kelas menjadi salah satu faktor yang membuatkan pelajar pasif dan kurang berinteraksi di antara satu sama lain serta tidak menunjukkan minat untuk menguasai kemahiran bahasa Inggeris.

Kajian-kajian lepas juga berpendapat bahawa dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa, pembelajaran aktif adalah penting untuk menggalakkan pelajar menggunakan bahasa yang dipelajari dalam situasi sebenar (Kustyarini 2020; Rachman 2021; Ginting 2021). Melalui pembelajaran aktif, pelajar-pelajar mendapat pengalaman dalam menggunakan bahasa

serta dapat mempelajari cara-cara untuk merancang, mengawal, mengawasi dan menilai pembelajaran sendiri. Pelajar juga dapat merangka strategi pembelajaran sendiri yang sesuai dengan tahap pemahaman dan gaya pembelajaran mereka. Salah satu strategi dalam pembelajaran bahasa ialah strategi metakognitif (Abdullah & Ali 2017; Fauziah et al. 2017; Muhammad et al. 2016; Seifoori 2016).

Berdasarkan cadangan Saemah et al. (2009; 2010; 2011), terdapat keperluan untuk menerapkan strategi metakognitif dalam proses pengajaran dan pembelajaran, khususnya strategi meta-perbincangan yang akan digunapakai oleh tenaga pengajar bahasa bagi melahirkan pelajar yang mahir dan mencapai tahap kepujian serta cemerlang dalam pencapaian berbahasa. Menurut Saemah et al. (2009; 2010; 2011), pendekatan metakognitif atau pengelolaan strategi yang memberi penekanan kepada konsep 'belajar bagaimana pelajar belajar' dapat dibentuk dari peringkat persekolahan lagi. Konsep kesepaduan proses pengajaran dan pembelajaran sedemikian mampu melahirkan pelajar yang berfikiran kreatif dan kritis dalam mendepani kehidupan pada abad ke-21. Saemah et al. (2009; 2010; 2011) telah mengenal pasti tiga elemen asas strategi yang boleh diaplikasikan oleh para guru dalam melahirkan murid yang kompeten, iaitu: i) meta-tumpuan (*meta-attention*), ii) meta-pemahaman (*meta-comprehension*), dan iii) proses refleksi metakognitif (*metacognitive reflection*). Tiga elemen asas strategi yang dinyatakan oleh beliau masih tidak diberi perhatian oleh guru semasa proses pengajaran dan pembelajaran (PdP) di dalam kelas. Kajian beliau juga mendapati bahawa penggunaan strategi metakognitif dalam kalangan pelajar di Malaysia adalah masih berada pada tahap yang minimum. Kebanyakan guru gagal mengimplementasikan strategi ini bagi membantu pelajar supaya sedar tentang proses pembelajarannya. Guru juga gagal untuk mengetahui dan menyedari kepentingan perancangan, pemantauan serta penilaian dalam diri pelajar semasa proses pembelajaran.

Berikutan permasalahan tersebut, pengajaran strategi meta-perbincangan telah dilaksanakan dalam kalangan pelajar bahasa Inggeris di UKM dengan tujuan membantu pelajar menghasilkan penulisan esei yang baik dan matang serta membentangkannya dengan berkesan. Kajian ini bertujuan untuk menguji keberkesanan pengajaran strategi meta-perbincangan yang dijalankan ke atas kesedaran metakognitif pelajar, meta-tumpuan pelajar, meta-pemahaman pelajar, refleksi metakognitif pelajar, serta pencapaian lisan bahasa Inggeris pelajar.

STRATEGI METAKOGNITIF DAN KESANNYA DALAM PEMBELAJARAN BAHASA

Menurut Flavell (1979) dan Brown (1980), metakognitif didefinisikan sebagai keupayaan untuk mengawasi, menilai dan merancang pembelajaran seseorang. Metakognitif merupakan penilaian konstruk hasil minda pemikiran seseorang. Tambahan pula, O'Neil (1991) mengatakan bahawa konstruk pemikiran manusia adalah kompleks, tidak dapat diperhatikan dan sukar untuk dinilai. Oleh yang demikian, para pengkaji yang bergiat dalam bidang ini mengalami kesukaran untuk menilai konstruk metakognitif.

Pengetahuan metakognitif melibatkan proses pemantauan secara eksekutif yang berkaitan dengan perolehan maklumat tentang proses pemikiran. Selain itu, pengetahuan metakognitif turut melibatkan keputusan-keputusan seperti mengenalpasti perkara yang sedang dijalankan, menyemak tahap kemajuan terkini ke atas perkara yang dilakukan, menilai kemajuannya, dan meramal hasil akhir yang akan dicapai. Oleh itu, pengalaman metakognitif adalah perasaan peribadi atau wawasan pengetahuan seseorang dengan memiliki keupayaan untuk mengetahui apa yang tidak difahami, manakala matlamat pula merujuk kepada objektif seseorang sama ada lelaki atau perempuan yang sedang mencuba untuk mencapai pemprosesan kognitif.

Flavell (1979) menunjukkan perbezaan kemahiran kognitif dan kemahiran metakognitif, di mana kemahiran kognitif membina pemprosesan kognitif dan kemajuan, manakala kemahiran metakognitif bertanggungjawab untuk memantau dan memberi arahan bagaimana hendak mengorganisasikan (mengelolakan) kemahiran kognitif tersebut. Maka, kemahiran metakognitif dan kemahiran kognitif adalah bertindih dan berjalin dengan teliti dan bergantung di antara satu sama lain. Oleh itu, kefahaman tentang kemahiran metakognitif dianggap sebagai satu bentuk persefahaman mengenai kemahiran kognitif. Contoh-contoh kemahiran kognitif adalah raptai, huraian, organisasi, pengumpulan, dan pemikiran kritis.

Kemahiran strategi metakognitif adalah antara faktor yang amat penting untuk berjaya dalam menyelesaikan masalah, membuat perancangan, dan membuat penaaakulan logik secara penakulan kritikal, di mana setiap unsur menyumbang kepada kejayaan pembelajaran. Ia melibatkan keputusan seperti memperuntukkan sumber-sumber untuk melakukan tugas kerja semasa, mengenal pasti langkah-langkah yang perlu diambil untuk menyempurnakan sesuatu tugas secara tertib dan menetapkan usaha dan

kelajuan untuk melakukan suatu kerja. Sebagai contoh, seorang pelajar boleh menggunakan metakognisi dalam merancang pendekatan peperiksaan psikologi dengan mengetahui bahawa beliau mempunyai masalah dengan soalan-soalan esei pendek; maka, beliau mengambil keputusan untuk menjawab soalan-soalan pelbagai pilihan dan padanan terlebih dahulu. Pelajar itu mempunyai pemahaman dan kesedaran mengenai kekuatan dan kelemahannya secara khusus; oleh itu, beliau menggunakan keupayaan metakognisi bagi merancang dan membantunya dalam mencapai kejayaan pembelajaran secara regulasi sendiri. Dalam konteks pendidikan, pengajaran strategi metakognitif bukanlah satu preskripsi perseorangan untuk membantu pelajar-pelajar lemah berjaya dalam akademik; namun, pengajaran pengaplikasian strategi metakognitif adalah satu lagi jenis campur tangan yang mungkin menolong pelajar-pelajar mengatasi defisit-defisit kajian yang mengurangkan pencapaian akademik (Hartman 1998).

Kajian-kajian lepas menunjukkan bahawa pengajaran strategi metakognitif dalam pengajaran bahasa Inggeris memainkan peranan yang penting dalam membantu untuk meningkatkan kemahiran metakognitif pelajar, seterusnya meningkatkan tahap pencapaian kemahiran bahasa Inggeris, dalam kedua-dua konteks bahasa Inggeris sebagai bahasa asing (EFL) dan bahasa Inggeris sebagai bahasa kedua (ESL) (Abdullah & Ali 2017; Fauziah et al. 2017; Muhammad et al. 2016; Seifoori 2016; Noor Hidayah & Zanaton 2017; Zimmerman & Schunk 2011). Dalam kalangan 700 orang pelajar institut pengajian tinggi (IPT) di Turki, Abdullah dan Ali (2017) mendapati bahawa terdapat hubungan yang positif dan signifikan antara kemahiran sendiri dan kemahiran metakognitif pelajar dan tahap pencapaian akademik pelajar dalam mata pelajaran bahasa Inggeris. Di Indonesia, kajian kes yang dijalankan oleh Fauziah et al. (2017) telah mendapati bahawa 15 orang pelajar bahasa Inggeris sebagai bahasa asing (EFL) telah menggunakan strategi-strategi metakognitif dalam pembelajaran mereka, iaitu dengan cara melihat dan menghubungkan dengan pengetahuan yang mereka miliki sebelumnya, memberi perhatian, menyusun, melambatkan ucapan untuk memberi tumpuan kepada kemahiran mendengar, mengenal pasti tujuan satu tugas bahasa, mencari peluang amalan, pengawalan sendiri, dan membuat penilaian sendiri semasa dalam kelas pembelajaran. Kajian tersebut juga mendapati bahawa skor lisan pelajar yang menggunakan strategi metakognitif adalah lebih tinggi berbanding pelajar yang tidak menggunakannya.

Tidak terbatas hanya kepada pendidikan bahasa, strategi pengajaran metakognitif juga didapati suatu strategi yang berkesan dalam membantu pelajar menjadi pelajar yang lebih efektif. Shabnum (2014), Shannon (2008) dan Tamer et al. (2018), telah mengkaji tentang penggunaan strategi metakognitif

dalam meningkatkan kemahiran pelajar secara am. Shannon (2008) merumuskan bahawa mengajar pelajar menggunakan strategi metakognitif dapat membantu pelajar-pelajar menjadi pelajar terarah sendiri atau *self-directed learners*. Sebelum kajian, majoriti pelajar tidak memikirkan 'bagaimana mereka belajar' dan apakah jenis gaya pembelajaran mereka. Tetapi kini, pelajar-pelajar ini berminat membangunkan sendiri satu kursus kemahiran pembelajaran untuk semua pelajar-pelajar tahun pertama. Pelajar-pelajar mula berminat untuk mencuba gaya pembelajaran untuk membantu mereka 'berfikir bagaimana mereka fikir.'

Berikutan dapatan-dapatan kajian lepas tentang keberkesanan penggunaan strategi metakognitif dalam pembelajaran bahasa dan pembelajaran secara amnya, selain melaksanakan pengajaran bahasa, guru-guru bahasa perlu membimbing pelajar untuk belajar menggunakan strategi meta-perbincangan yang merangkumi kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman dan refleksi metakognitif dalam pembelajaran mereka.

STRATEGI METAKOGNITIF DALAM PEMBELAJARAN KOPERATIF

Menurut Olsen dan Kagan (1992), pembelajaran koperatif merupakan aktiviti pembelajaran dalam kumpulan yang berstruktur, di mana pembelajaran adalah bergantung kepada proses pertukaran maklumat secara sosial antara ahli-ahli kumpulan. Slavin (1985) menakrifkan pembelajaran koperatif sebagai strategi pengajaran melalui kumpulan kecil heterogen yang berstruktur dan bersistematik. Pendekatan pembelajaran koperatif memerlukan pelajar yang mempunyai pelbagai peringkat kebolehan untuk bekerjasama dalam kumpulan kecil dengan tujuan untuk mencapai satu matlamat yang sama (Slavin 2014). Merujuk kepada teori perkembangan kognitif, Slavin (2014) berpendapat melalui perbincangan dan pertukaran pendapat di dalam kumpulan kecil, pelajar dapat membantu antara satu sama lain untuk menguasai konsep-konsep yang penting. Pendekatan ini juga boleh dikembangkan dalam suasana yang lebih besar seperti bilik darjah dan memberi peluang kepada semua pelajar untuk belajar bersama-sama dan membuat kajian kumpulan secara koperatif, seterusnya membuahkan hasil yang lebih baik (Santrock 2018). Menurut Slavin (2014), dalam pembelajaran koperatif, peranan seorang tenaga pengajar adalah menetapkan tujuan, perancangan dan menstruktur tugas serta mengagihkan pelajar dalam kumpulan untuk bekerjasama dengan tujuan yang sama. Apabila kumpulan ini bekerja secara berkumpulan, tenaga pengajar berperanan sebagai fasilitator untuk memantau proses pembelajaran dari satu kumpulan kepada satu kumpulan yang lain. Menurut Smith dan

MacGregor (1992) pembelajaran koperatif merupakan suatu pendekatan pendidikan yang melibatkan usaha sama intelektual antara pelajar dan guru.

Secara globalnya, kajian-kajian lepas mendapati bahawa dalam konteks pengajian tinggi, pembelajaran koperatif adalah satu kaedah yang efektif, seperti kajian yang dijalankan di Barat (Chickering & Gamson 1991; Herrmann 2013; Roseth et al. 2008), Asia (Loh & Teo 2017; Tran 2014), Timur Tengah (Tombak & Altun 2016) dan Afrika (Singh 2013; Malatji 2016). Proses PdP dengan pendekatan pembelajaran koperatif adalah didapati lebih berkesan dalam meningkatkan pencapaian akademik berbanding dengan pendekatan tradisional (Loh & Ang 2020; Cavanagh 2011; Colak 2015; Hammond et al. 2010; Herrmann 2014; Malatji 2016; Tadesse & Gillies 2015; Tran 2014; Gull & Shehzad 2015). Loh dan Ang (2020) juga melihat pembelajaran kolaboratif digunakan sebagai satu strategi pembelajaran oleh pelajar-pelajar IPT untuk melakukan aktiviti pembelajaran dan menyertainya secara aktif. Tambahan lagi, Johnson and Johnson (2014) mencadangkan pelajar IPT untuk bukan sahaja memberikan tumpuan kepada pengetahuan kursus kandungan, tetapi juga digalakkan untuk membuat analisis, menerima pendapat daripada rakan sekelas, dan bekerjasama dalam pelbagai jenis kumpulan pelajar supaya dapat saling mencari kesefahaman, penyelesaian, makna, atau mencipta satu produk atau ilmu yang baru. Pendekatan pembelajaran koperatif adalah selari dengan strategi metakognitif, di mana pelajar akan mempelajari kemahiran regulasi sendiri dalam konteks pembelajaran, seperti yang dinyatakan oleh Johnson dan Johnson (2014). Colak (2015), Du (2015), Johnson dan Johnson (2014), dan Slavin (2014) juga mendapati bahawa terdapat hubungan antara pembelajaran koperatif dan pencapaian akademik.

Dalam konteks Malaysia pula, Nurazizah dan Harun (2016) menyatakan pelajar bahasa Arab berpendapat aktiviti dalam pembelajaran koperatif adalah menyeronokkan, di mana kaedah ini didapati telah membangkitkan motivasi pelajar untuk belajar dengan bersungguh-sungguh apabila mereka dapat menyumbang kepada pembelajaran yang dilakukan. Selain itu, Chan dan Noraini (2017) turut menyatakan bahawa pelajar berasa seronok kerana pembelajaran koperatif memenuhi keperluan pelajar berinteraksi secara bersama, mewujudkan suasana belajar yang lebih terjamin, dan bebas daripada tekanan. Beliau juga mencadangkan bahawa pembelajaran koperatif sesuai sekali digunakan untuk menangani masalah jurang tahap pencapaian dalam kalangan pelajar yang mempunyai pelbagai kemampuan.

METODOLOGI

REKA BENTUK DAN SAMPEL KAJIAN

Kajian ini menggunakan reka bentuk kuasi eksperimen kumpulan kawalan yang tidak setara dengan menggunakan ujian pra dan ujian pos. Reka bentuk kuasi-eksperimen didapati sesuai untuk menjawab persoalan kajian, iaitu untuk mengkaji kesan pengajaran dan pembelajaran strategi meta-perbincangan dalam kursus bahasa Inggeris LMCE1012 *Academic Communication 1* dalam meningkatkan pencapaian bahasa Inggeris pelajar semester I sesi 2017-2018 di Pusat Citra UKM. Kajian ini sesuai dengan kategori reka bentuk kuasi-eksperimen kerana peserta yang terlibat dalam kajian ini diambil daripada kelas yang sedia ada dan bukannya secara rawak (Creswell 2014). Pelajar daripada kelas yang sedia ada digunakan untuk mengelakkan gangguan kepada sistem pengurusan pelajar di UKM dan gangguan kepada persekitaran pembelajaran pelajar.

Sampel kajian adalah terdiri daripada 124 orang pelajar yang emngambil kursus bahasa Inggeris LMCE1012 *Academic Communication 1*, yang terdiri daripada lima set kumpulan pelajar. Pelajar-pelajar tersebut dibahagikan kepada dua kumpulan, iaitu satu kumpulan eksperimen yang terdiri daripada 73 orang dan satu kumpulan kawalan yang terdiri daripada 51 orang. Pelajar-pelajar tersebut mempunyai tahap bahasa Inggeris yang lebih kurang sama.

Pelajar-pelajar tersebut telah memberikan persetujuan untuk terlibat dalam kajian ini. Kebenaran untuk menjalankan kajian serta pengesahan etika kajian juga telah diperoleh daripada Pusat Citra Universiti UKM, di mana kajian ini dijalankan.

KAEDAH PENGUMPULAN DAN ANALISIS DATA KAJIAN

Kajian ini menggunakan borang soal selidik untuk tujuan pengumpulan dan penganalisan data. Satu set instrumen iaitu Indikator Keberkesanan Proses Pembelajaran Pelajar (InKePPP) yang dibangunkan oleh Shahlan (2011) digunakan untuk mengukur penggunaan strategi metakognitif pelajar. Instrumen tersebut mengandungi 33 item berbentuk pilihan skala Likert 5-poin (1: Sangat Tidak Setuju; 2: Tidak Setuju; 3: Tidak Pasti; 4: Setuju; 5: Sangat Setuju). Item-item instrumen InKePPP tersebut meliputi aspek-aspek strategi metakognitif yang merangkumi tiga domain, iaitu meta-tumpuan, meta-pemahaman, dan refleksi metakognitif, serta aspek-aspek kesedaran metakognitif. Domain meta tumpuan mengandungi tiga

elemen proses pembelajaran iaitu: i) memahami objektif (tiga soalan); ii) merancang apa yang dipelajari (empat soalan); dan iii) memberikan tumpuan atau fokus (lima soalan). Domain meta pemahaman mengandungi satu elemen, iaitu: i) kefahaman dan mengaitkan konsep yang dipelajari (10 soalan). Domain refleksi metakognitif juga mengandungi satu element, iaitu: i) proses mengingat dan merenung kembali sesuatu pembelajaran (11 soalan).

Ujian lisan telah digunakan untuk mengukur aspek pencapaian lisan pelajar. Sewaktu ujian lisan, pelajar telah membentang dalam kumpulan dalam tempoh masa tiga hingga empat minit. Pelajar juga dinilai berdasarkan komponen lisan perkongsian maklumat, yang menumpukan kemahiran mengeluarkan pendapat. Komponen ini mengukur sejauh mana kepetahan pelajar bercakap dan mengeluarkan pendapat dalam bahasa Inggeris serta sejauh mana pendapat pelajar adalah kritikal dan kreatif.

Untuk menganalisis data, analisis statistik deskriptif telah digunakan untuk menentukan nilai min dan sisihan piawai (SP) skor ujian pra dan ujian pos. Selain itu, statistik inferensi *Univariate Analysis of Covariance* (ANCOVA) telah digunakan untuk menentukan kesan strategi meta-perbincangan terhadap pemboleh ubah-pemboleh ubah bersandar pencapaian lisan, kesedaran metakognitif, meta-

tumpuan, meta-pemahaman dan refleksi metakognitif. Perisian *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS) digunakan untuk menganalisis data.

DAPATAN DAN PERBINCANGAN KAJIAN

Jadual 1 menunjukkan min skor dan sisihan piawai bagi ujian pos pencapaian lisan, kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman, dan refleksi metakognitif mengikut kumpulan eksperimen serta kawalan.

Bagi pencapaian lisan, dapatan bagi kumpulan eksperimen adalah (Min=27.31, SP= 3.41) sementara kumpulan kawalan adalah (Min=25.55, SP=2.17). Bagi kesedaran metakognitif, dapatan bagi kumpulan eksperimen adalah (Min=4.11, SP=0.40) sementara kumpulan kawalan adalah (Min=3.87, SP=0.28). Bagi meta-tumpuan, dapatan bagi kumpulan eksperimen adalah (Min=4.09, SP=0.51) sementara kumpulan kawalan adalah (Min=3.74, SP=0.46). Bagi meta-pemahaman, dapatan bagi kumpulan eksperimen adalah (Min=4.16, SP=0.53) sementara kumpulan kawalan adalah (Min=3.75, SP=0.52). Bagi refleksi metakognitif, dapatan bagi kumpulan eksperimen adalah (Min=4.04, SP=0.52) sementara kumpulan kawalan adalah (Min=3.71, SP=0.45).

JADUAL 1. Min skor pemboleh ubah bersandar ujian pos

Strategi		Min	SP	N
Pencapaian Lisan	Kumpulan Eksperimen	27.31	3.41	73
	Kumpulan Kawalan	25.55	2.17	51
Kesedaran Metakognitif	Kumpulan Eksperimen	4.11	0.40	73
	Kumpulan Kawalan	3.87	0.28	51
Meta-tumpuan	Kumpulan Eksperimen	4.09	0.51	73
	Kumpulan Kawalan	3.74	0.46	51
Meta-pemahaman	Kumpulan Eksperimen	4.16	0.53	73
	Kumpulan Kawalan	3.75	0.32	51
Refleksi Metakognitif	Kumpulan Eksperimen	4.04	0.52	73
	Kumpulan Kawalan	3.71	0.45	51

JADUAL 2. Keputusan ujian univariate (kovariat) kesan pemboleh ubah antara subjek

Pemboleh Ubah Bebas	Pemboleh Ubah Bersandar	Jumlah Kuasa Dua Jenis III	D.K.	Min Kuasa Dua	Nilai F	Sig.	Eta Kuasa Dua (η^2)
Kesan Strategi Pengajaran Meta-perbincangan	Pencapaian Lisan ^a	98.285	1	98.285	29.448	0.000	0.194
	Kesedaran Metakognitif ^b	1.838	1	1.838	14.490	0.000	0.106
	Meta-tumpuan ^c	3.809	1	3.809	16.037	0.000	0.116
	Meta-pemahaman ^d	4.967	1	4.967	18.068	0.000	0.129
	Refleksi Metakognitif ^e	3.124	1	3.124	12.825	0.000	0.095

Jadual 2 menunjukkan keputusan ujian kesan pembolehubah antara subjek, yang menunjukkan kesan utama strategi pengajaran meta-perbincangan bagi setiap variabel bersandar. Secara keseluruhannya, didapati terdapat kesan utama strategi pengajaran meta-perbincangan terhadap kelima-lima variabel bersandar. Didapati secara signifikannya, strategi pengajaran metakognitif merupakan faktor kepada peningkatan skor pencapaian lisan [$F(1,122)=98.285$, $p<0.01$, $\eta^2=0.194$]; kesedaran metakognitif [$F(1,122)=1.838$, $p<0.01$, $\eta^2=0.106$]; meta-tumpuan [$F(1,122)=3.809$, $p<0.01$, $\eta^2=0.116$]; meta-pemahaman [$F(1,122)=4.967$, $p<0.01$, $\eta^2=0.129$] dan refleksi metakognitif [$F(1,122)=3.124$, $p<0.01$, $\eta^2=0.095$] dalam kalangan pelajar.

Berdasarkan analisis, didapati bahawa saiz kesan bagi kelima-lima variabel bersandar adalah sederhana, iaitu nilai eta kuasa dua (η^2) antara 0.01 hingga 0.10 (Cohen 1988, p.22). Menurut Kiess (1996), secara umumnya nilai η^2 antara 0.10 hingga 0.15 boleh menunjukkan kesan eksperimen yang kuat. Dapat diinterpretasikan bahawa strategi pengajaran meta-perbincangan yang diikuti oleh pelajar telah menunjukkan kesan utama terhadap keupayaan pelajar dalam kelima-lima domain. Nilai η^2 dalam Jadual 2 juga menunjukkan bahawa strategi pengajaran meta-perbincangan menyumbang sebanyak 0.194 atau 19.4% kepada pencapaian lisan, 0.106 atau 10.6% kepada kesedaran metakognitif, 0.116 atau 11.6% kepada meta-tumpuan, 0.129 atau 12.9% kepada meta-pemahaman, dan 0.095 atau 9.5% kepada refleksi metakognitif dalam kalangan para pelajar.

Berdasarkan dapatan, secara keseluruhannya, kajian ini mendapati pengajaran strategi meta-perbincangan memberi kesan signifikan yang positif dalam meningkatkan tahap pencapaian lisan, kesedaran metakognitif, meta-tumpuan, meta-pemahaman, dan refleksi metakognitif pelajar dengan saiz kesan yang sederhana. Dapatan ini menunjukkan bahawa pengajaran strategi meta-perbincangan (memberi tumpuan, merancang, mengurus pemahaman, menilai dan merefleksi) adalah strategi pengajaran yang efektif dalam meningkatkan penguatkuasaan bahasa Inggeris dalam kalangan pelajar. Pelajar akan cenderung untuk meregulasi kognitif mereka dengan berkesan. Selain itu, kemampuan pelajar menentukan jenis strategi dalam perbincangan juga dapat dipertingkatkan. Ini membolehkan pelajar mengembangkan kemahiran berfikir secara kreatif dan kritikal dalam menyelesaikan masalah semasa menjalankan perbincangan. Strategi meta-perbincangan juga didapati dapat meningkatkan tahap keupayaan seseorang pelajar untuk mengesan segala kelemahan yang mungkin timbul semasa proses pembelajarannya dan seterusnya berusaha untuk memperbaiki kelemahan tersebut.

Dapatan ini adalah selari dengan dapatan kajian Abdullah dan Ali (2017), Muhammad et al. (2016), dan

Fauziah et al. (2017) dalam konteks pelajar pengajian tinggi, di mana mereka mendapati bahawa pelajar yang didedahkan dengan strategi metakognitif adalah pelajar yang lebih mahir dalam bahasa Inggeris; atau mereka yang lebih kerap mengaplikasikan strategi metakognitif mampu untuk mendapat pencapaian yang lebih tinggi. Sama seperti dalam kajian ini, pelajar yang diajar dengan menggunakan strategi pengajaran metakognitif telah memperoleh pencapaian yang lebih tinggi. Dapatan kajian ini juga selari dengan dapatan kajian Seifoori (2016), Noor Hidayah dan Zanaton (2017), dan Zimmerman dan Schunk (2011) yang mendapati pengajaran strategi metakognitif dalam pengajaran bahasa Inggeris memainkan peranan yang penting dalam membantu untuk meningkatkan kemahiran metakognitif pelajar, seterusnya meningkatkan tahap pencapaian kemahiran bahasa Inggeris. Hal ini adalah kerana pendedahan strategi metakognitif kepada pelajar akan membantu mereka untuk memahami dan merefleksi bagaimana mereka belajar, dan seterusnya membantu mereka mencari cara pembelajaran yang sesuai dengan mereka, dan merancang kaedah pembelajaran sendiri yang paling efektif dengan cara mereka sendiri. Berdasarkan dapatan juga, kebanyakan daripada pelajar yang lemah secara amnya tidak memiliki strategi asas metakognitif berdasarkan skor soal selidik. Dapatan tersebut menyokong hipotesis bahawa penggunaan strategi metakognitif menyumbang kepada perkembangan akademik, seperti yang didapati oleh Shabnum (2014), Shannon (2008) dan Tamer et al. (2018).

Dapatan kajian ini juga memberikan gambaran yang lebih jelas tentang strategi-strategi yang digunakan oleh pelajar-pelajar yang lebih berjaya dan pelajar-pelajar yang kurang berjaya. Keputusan menunjukkan bahawa pelajar-pelajar yang mendapat pencapaian yang lebih tinggi dalam bahasa Inggeris sering menggunakan pelbagai strategi metakognitif selepas didedahkan melalui pembelajaran. Pelajar-pelajar yang kurang mahir pula menunjukkan sebaliknya. Mereka juga kekurangan pengetahuan mengenai perancangan, pengawasan, penilaian, kefungsi perancangan dan pengurusan sendiri dalam pembelajaran. Ini mencerminkan bahawa pelajar-pelajar itu tidak mampu mengusulkan strategi-strategi yang sesuai untuk pengendalian satu tugas akan datang dan memeriksa kefahaman atau prestasi mereka.

Berdasarkan analisis kajian ini juga, didapati bahawa saiz kesan bagi kelima-lima variabel bersandar adalah sederhana. Ini menunjukkan bahawa strategi metakognitif bukanlah penggerak utama kepada peningkatan pencapaian; namun, ia merupakan salah satu komponen yang mampu menghubungkan proses pembelajaran dalam pelbagai bentuk. Namun, mungkin faktor tempoh kajian ada mempengaruhi saiz kesan, berkemungkinan pendedahan yang lebih panjang kepada strategi metakognitif dalam pembelajaran akan

menyumbang kepada saiz kesan yang lebih tinggi. Penggunaan strategi metakognitif mempengaruhi keberkesanan proses pembelajaran untuk menambah baik pencapaian akademik. Secara umumnya, dapat diperhatikan bahawa pelajar yang menggunakan strategi metakognitif secara lebih mendalam akan mengalami perkembangan dengan lebih baik dalam tugas kursus, peperiksaan serta keseluruhan gred kursus. Dapat disimpulkan bahawa kemahiran dalam strategi metakognitif adalah satu kemahiran yang berharga buat semua pelajar dan mereka harus mempelajari bagaimana untuk menggunakannya, terutama untuk berhadapan dengan kursus-kursus lain, bukan sahaja bahasa Inggeris, malah yang lebih kompleks.

Menyediakan pelajar dengan pengetahuan tentang strategi metakognitif yang khusus dengan melakukan latihan mengajar akan menggalakkan pelajar bergerak aktif dalam aktiviti pembelajaran. Memperhalusi strategi pembelajaran untuk populasi yang bermasalah juga adalah sesuatu yang penting dalam usaha untuk meningkatkan kejayaan akademik pelajar, terutamanya untuk tempoh jangka masa panjang. Memandangkan graduan dari universiti awam yang dihasilkan memainkan peranan yang penting dalam menjayakan wawasan negara, kualiti pengajaran dan pembelajaran harus dipertingkatkan dari masa ke masa. Hasil yang diharapkan adalah untuk melihat penambahan dalam aspek kemahiran lisan bahasa Inggeris. Kepentingan pengajaran strategi meta-perbincangan dalam kalangan pelajar adalah perlu, memandangkan pada zaman ini, teknologi berkembang dengan begitu pesat dan kadar bilangan graduan yang meningkat secara mendadak disebabkan oleh pencapaian akademik yang lebih tinggi serta ekor penubuhan beberapa universiti swasta yang tumbuh bagaikan cendawan selepas hujan. Keupayaan menguasai bahasa Inggeris dengan baik mampu menjadi nilai tambah kepada diri seseorang pelajar terutama untuk bersaing dalam pasaran kerja setelah menamatkan pengajian.

KESIMPULAN

Kajian ini telah menguji keberkesanan pengajaran strategi meta-perbincangan ke atas kesedaran metakognitif pelajar, meta-tumpuan pelajar, meta-pemahaman pelajar, refleksi metakognitif pelajar, serta pencapaian lisan bahasa Inggeris pelajar. Dapatan menunjukkan bahawa strategi pengajaran metakognitif merupakan faktor yang signifikan kepada peningkatan skor kesedaran metakognitif pelajar, meta-tumpuan pelajar, meta-pemahaman pelajar, refleksi metakognitif pelajar, serta pencapaian lisan bahasa Inggeris pelajar dengan saiz kesan yang sederhana. Kesimpulannya, strategi pengajaran metakognitif adalah berkesan dalam membantu kepada peningkatan pencapaian

pelajar dalam bahasa Inggeris. Implikasinya, guru-guru bahasa disarankan untuk mengaplikasikan pengajaran strategi metakognitif dalam proses pengajaran mereka untuk membantu pelajar-pelajar menjadi lebih mahir dalam menggunakan strategi yang bersesuaian supaya mereka dapat memproses maklumat, membuat perancangan, merangka strategi yang paling sesuai dalam memahami dan menyelesaikan masalah secara efektif dalam pembelajaran, terutamanya dalam kephahiran lisan. Pihak Kementerian Pendidikan juga dicadangkan untuk melatih guru-guru supaya mempunyai kesedaran metakognitif dan bukan hanya setakat memfokus kepada silibus dan pelaksanaannya; antaranya, penguasaan strategi dan penilaian sebelum mengajar pelajar-pelajar bagaimana menggunakan strategi itu secara efektif, dan cara mengimplimentasikan pendekatan strategi supaya ia boleh mencapai objektif dalam pengajaran dan pembelajaran. Kajian ini juga telah menyumbang dalam memberi garis panduan tentang strategi yang digunakan oleh pelajar-pelajar UKM dan bagaimana mereka menggunakannya untuk memahami maklumat. Dapat disarankan supaya guru-guru bahasa mengutamakan kaedah perbincangan semasa mengimplementasikan strategi meta-perbincangan dan implikasi yang boleh diterapkan dalam diri pelajar dengan mengaplikasikan kaedah metakognisi secara sedar dalam strategi pembelajaran bahasa Inggeris. Kajian ini mempunyai beberapa limitasi, iaitu saiz sampel yang kecil dan penggunaan soal selidik yang diadaptasi. Untuk kajian lanjutan, dicadangkan agar kajian yang serupa dapat dilakukan ke atas sampel yang lebih besar supaya kesimpulan umum boleh dibuat untuk implikasi masa hadapan. Kaedah temubual dan laporan lisan juga boleh digunakan untuk mengumpulkan data dem mendapatkan diskripsi yang lebih tepat. Dicadangkan juga agar kaedah kualitatif dengan menggunakan kaedah gabungan digunakan dengan mengambil tenaga pengajar juga sebagai sampel untuk kajian yang lebih menyeluruh. Selain itu, pemanjangan jangkamasa kajian kepada keseluruhan kursus juga dicadangkan untuk menunjukkan keberkesanan penggunaan strategi metakognitif sepanjang kursus.

RUJUKAN

- Abdullah Adıgüzel & Ali Orhan. 2017. The Relation Between English Learning Students' Levels of Self-Regulation and Metacognitive Skills and Their English Academic Achievements. *Journal of Education and Practice*. Vol.8, No.9.
- Brown, A.L. 1980. Metacognitive development and reading. Dalam Spiro, B.B. Bruce, & W.F. Brewer (Eds.), *Theoretical issues in reading comprehension*. Hillsdale, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.

- Cavanagh, M. 2011. Students' experiences of active engagement through cooperative learning activities. *Active Learning in Higher Education*, 12, 23-33.
- Chan L.L. & Noraini Idris. 2017. Cooperative Learning in Mathematics Education. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences* 2017, Vol. 7, No. 3.
- Chen, H.Y. 2011. Structuring Cooperative Learning in Teaching English Pronunciation. *English Language Teaching* Vol. 4, No. 3.
- Chickering, A. W. & Gamson, Z. F. 1991. *Seven Principles for Good Practice in Undergraduate Education*. San Francisco: Jossey-Bass, Inc.
- Colak, E. 2015. The effect of cooperative learning on the learning approaches of students with different learning styles. *Eurasian Journal of Educational Research*, 59, 17-34. <http://dx.doi.org/10.14689/ejer.2015.59.2>
- Creswell, J.W. 2014. *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. 4th ed. New York: SAGE Publications.
- Davidson, N. 1990. *Cooperative Learning in Mathematics: A Handbook for Teachers*. Edited by Neil Davidson. Menlo Park, CA: Addison-Wesley Publishing Company.
- Dheeraj, D & Kumari, R. 2013. Effect of Co-operative Learning on Achievement in Environmental Science of School Student. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 3 (2).
- Du, C. 2015. The effect of cooperative learning on students' attitude in first-year principles of accounting course. *Business Education Innovation Journal*, 7(2), 107-116.
- Ellis, A.K., Denton, D.W. & Bond, J.B. 2014. An Analysis of Research on Metacognitive Teaching Strategies. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*.
- Fauziah, A. D., Erni, H. K. & Nia, K. 2017. Exploring EFL Students' Metacognitive Strategies in Speaking Class: An Indonesian Context. *Proceedings of the Tenth Conference on Applied Linguistics and the Second English Language Teaching and Technology Conference*, pages 149-152.
- Felder R.M. & Brent, R. 2007. Cooperative learning. In P. A. Mabrouk (Ed.) *Active learning: models from the analytical sciences*, Washington, DC: American Chemical Society.
- Flavell, J. H. 1979. Metacognition and cognitive monitoring: A new area of cognitive developmental inquiry. *American Psychologist* 34:906-911.
- Georghiades, P. 2004. From the general to the situated: three decades of metacognition. *International Journal Science Education*, 26(3), 365-383.
- Ginting, D. 2021. Student Engagement and Factors Affecting Active Learning in English Language Teaching. *VELES Voices of English Language Education Society*, 5(2), 215-228.
- Gull F., Shehzad S. 2015. Effects of Cooperative Learning on Students' Academic Achievement. *Journal of Education and Learning*. Vol. 9(3) pp. 246-255.
- Hammond J, Bithell C, Jones L & Bidgood P. 2010. A first year experience of student-directed peer-assisted learning. *Active Learning in Higher Education*. 11: 201.
- Hartman, H. 1997. *Human Learning and Instruction*. New York: City College of the City University of New York.
- Hartman, H. J. 2001c. Metacognition in science teaching and learning. Dlm. H. J. Hartman (pnyt.) *Metacognition in Learning and Instruction: Theory, Research, and Practice*, hlm. 173-201. Dordrecht, The Netherlands: Kluwer Academic Publishers.
- Herrmann, K. J. 2013. The impact of cooperative learning on student engagement: Results from an intervention. *Active Learning in Higher Education*. 14(3), 175-187.
- Jawatankuasa PPBI. 2014. *Pelan Tindakan Pengukuhan Bahasa Inggeris (PPBI-UKM2)*. Kertas kerja PPBI. UKM. Bangi
- Johnson, D.W. dan Johnson R.T. 1989. *Cooperation and Competition: Theory and Research*. Edina, MN: Interaction Book Company.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. 2009. An educational psychology success story: Social interdependence theory and cooperative learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365-379.
- Johnson, R. B., & Christensen, L. B. 2014. *Educational research: Quantitative and qualitative approaches*. Fifth Edition. Boston: Allyn and Bacon.
- Kustiyarini, K. 2020. Self-Efficacy and Emotional Quotient in Mediating Active Learning Effect on Students' Learning Outcome. *International Journal of Instruction*, 13(2), 663-676.
- Loh, C. Y. R., & Teo, T. C. 2017. Understanding Asian students learning styles, cultural influence and learning strategies. *Journal of Education & Social Policy*, 7(1), 194-210.
- Loh, R. C., & Ang, S. A. 2020. Unravelling Cooperative Learning in Higher Education: A Review of Research. *Research in Social Sciences and Technology*, 5(2), 22-39.
- Maharam Mamat. 2016. *Penguasaan Bahasa Inggeris Dalam Kalangan Pelajar Tahun Satu Di UKM*. *Issues in Language Studies*. Vol. 5 No. 2.
- Malatji, K. S. 2016. Moving away from rote learning in the university classroom: The use of cooperative learning to maximise students' critical thinking in a rural university of South Africa. *Journal of Communication*, 7(1), 34-42.
- Mohd Hasimi.Y., Mohd Helmi.A & Nurhidayani, A.W. 2017. Hubungan Penguasaan Bahasa Inggeris dengan Tahap Keberkesanan Kemahiran Insaniah Pelajar di Universiti Kebangsaan Malaysia. *Jurnal Personalita Pelajar*. 67-77.
- Mohini Mohamed dan Tuah Ishak. 2010. P&P sains dan Matematik dalam Bahasa Inggeris (PPSMI): Suatu isu Berulang. *Jurnal Teknologi*, 53 (Sains Sosial). 95-106.
- Noor Aileen, I, Mohamad Syafiq, Thuraiya, Nur'Ain, P.Dhayapari, Azurawati & Siti Maryam. 2015. The Importance of Implementing Collaborative Learning in the English as a Second Language (ESL) Classroom in Malaysia. *Procedia Economics and Finance*. 31. 346-353.
- Noor Hidayah, I. & Zanaton, H.I. 2017. Strategi Metakognitif Untuk Kemahiran Berfikir Aras Tinggi Dalam Proses Pengajaran Dan Pembelajaran. *Simposium Pendidikan diPeribadikan: Perspektif Risalah An-Nur (SPRiN2017)*.
- Nurazizah, M dan Harun, B. 2016. *Pengajaran Dan Pembelajaran Koperatif Abad Ke-21 Isim Al-'Adad Wa Al-Ma'dud Di Sekolah Menengah*. *Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia*.
- O'Neil, H.F. Jr. 1991. *Metacognition: Teaching and Measurement*. Kertas pembentangan di Annual Convention of the American Psychological Association, San Francisco.
- Olsen, R. E. W. B. & Kagan, S. 1992. About cooperative learning. In C. Kessler (Ed.), *Cooperative language learning: A teacher's resource book* (pp.1-30). Englewood Cliffs, NJ:

- Prentice Hall.
- Papaleontiou Louca, E. 2008. *Metacognition and Theory of Mind*. Cambridge Scholars Publishing. Newcastel. U.K.
- Pusat Citra Universiti. 2015. Laporan Pelarasan Markah. *Minit Mesyuarat Tenaga Pengajar Bahasa Inggeris (TPBI)*. Pusat Citra Universiti, Universiti Kebangsaan Malaysia. Bangi.
- Pusat Citra Universiti. 2016. Laporan Pelarasan Markah. *Minit Mesyuarat Tenaga Pengajar Bahasa Inggeris (TPBI)*. Pusat Citra Universiti, Universiti Kebangsaan Malaysia. Bangi.
- Pusat Citra Universiti. 2017. Laporan Pelarasan Markah. *Minit Mesyuarat Tenaga Pengajar Bahasa Inggeris (TPBI)*. Pusat Citra Universiti, Universiti Kebangsaan Malaysia. Bangi.
- Pusat Citra Universiti. 2017. *Buku Panduan Prasiswazah Sesi Akademik 2017-2018*. UKM Cetak.
- Rachman, R. F. 2021. Enhancing Students' English Language Skills through Active Learning at an Islamic University. *ELE Reviews: English Language Education Reviews*, 1(2), 99-109.
- Rao, P. S. 2019. Collaborative Learning In English Language Learning Environment. *Research Journal of English Language and Literature (RJELAL)*. Vol.7. Issue 1.
- Roseth, C., Johnson, D., & Johnson, R. 2008. Promoting early adolescents' achievement and peer relationships: The effects of cooperative, competitive, and individualistic goal structures. *Psychological Bulletin*, 134, 223-246.
- Saavedra, A. & Opfer, V.D. 2012. Learning 21st-Century Skills Requires 21st-Century Teaching. *The Phi Delta Kappan*. 94. 8-13.
- Saemah Rahman, Ruhizan M Yasin, Kamaruzaman Jusoff, Siti Fatimah Mohd Yassin, Ruslin Amir, Zuria Mahmud, Shahlan Surat & Saadiah Kummin. 2011. Metacognitive Strategies and Expertise in Learning. *World Applied Sciences Journal* 13(4), 645-650.
- Saemah Rahman, Siti Fatimah Mohd. Yassin, Zuria Mahmud, Ruslin Amir, Khadijah Wan Ilias. 2009. The Development Of Expert Learners From Teachers And Students Perspectives. Paper read at EABR & TLC Conference Proceedings at Prague Czech Republic.
- Saemah Rahman, Zuria Mahmud, Siti Fatimah Mohd Yassin, Ruslin Amir & Khadijah Wan Ilias, Universiti Kebangsaan Malaysia. 2010. The Development Of Expert Learners In The Classroom. *Contemporary Issues in Educational Research*. 3(6), 1-8.
- Santrock, J.W. 2018. *Educational Psychology*. (6th ed). New York, NY: McGraw Hill.
- Shabnum, I. 2014. The importance of Metacognitive Strategies to Enhance Reading Comprehension Skills of Learners: A Self-directed Learning Approach. *Journal of English Language and Literature*. Volume 2 No.3.
- Shahlan. 2011. Penentuan kesahan dan kebolehpercayaan alat ukur strategi 4-META (InKePPP) dengan menggunakan analisis model RASCH. Kertas kerja dibentangkan di 4th International Conference on Measurement and Evaluation in Education (ICMEE) pada 9 - 12 Oktober 2011. Universiti Sains Malaysia. 409-419.
- Shannon. S.V. 2008. Using Metacognitive Strategies and Learning styles to Create Self-directed Learners. *Institute for Learning Styles Journal*. Vol.1.
- Shimazoe, J. & Aldrich, H. 2010. Group work can be gratifying: Understanding and overcoming resistance to cooperative learning. *Coll. Teach.*, 58: 52-57.
- Singh, J. R. 2013. Co-operative learning—an alternative approach to large group lectures with postgraduate students: A case study. *Journal of Co-operative Studies*, 46(2), 46-52.
- Slavin, R.E. 1985. Cooperative learning: Applying contact theory in desegregated schools. *Journal of Social Issues*, 41, 45-62.
- Slavin, R. E. 2014. Cooperative learning and academic achievement: Why does groupwork work? *Anales de Psicología*, 30(3), 785-791.
- Smith, B.L. & MacGregor, J.T.1992. What Is Collaborative Learning? in *Collaborative Learning: A Sourcebook for Higher Education*, by Anne Goodsell, Michelle Maher, Vincent Tinto, Barbara Leigh Smith and Jean MacGregor.
- Tadesse, T & Gillies, R. 2015. Nurturing Cooperative Learning Pedagogies in Higher Education Classrooms: Evidence of Instructional Reform and Potential Challenges. *Current Issues in Education*, vol. 18, no. 2, pp. 1-18.
- Tamer M. A., Noraien M. & Radzuwan A.R. 2018. The Impact of Metacognitive Strategies on Jordanian EFL Learners' Writing Performance. *International Journal of English Linguistics*; Vol. 8, No. 6.
- Tombak, B. & Altun, S. 2016. The effect of cooperative learning: University example. *Eurasian Journal of Educational Research*, 64, 173-196
- Tran, V.D. 2014. The Effects of Cooperative Learning on the Academic Achievement and Knowledge Retention. *International Journal of Higher Education*. Vol. 3, No. 2.
- Vygotsky, L. S. 1978. *Mind in Society: Te Development of Higher Psychological Processes*. Cambridge: Harvard University Press.
- Woolfolk, A. 2016. *Educational psychology with Enhanced Pearson eText, Loose-Leaf Version*. 13th Edition, Boston: Allyn & Bacon, Inc.
- Yavuz, O., & Arslan, A. 2018. Cooperative learning in acquisition of the English language skills. *European Journal of Educational Research*, 7(3), 591-600.
- Zimmerman, B. J., & Schunk, D. H. (Eds.). 2011. *Educational psychology handbook series. Handbook of self-regulation of learning and performance*. Routledge/Taylor & Francis Group.
- Saadiah Kummin
Pusat Citra Universiti
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: saadiah@ukm.edu.my
- Shahlan Surat
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: drshahlan@ukm.edu.my
- Faridah Mydin Kutty
Fakulti Pendidikan
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: faridah_mydin@ukm.edu.my
- Zarina Othman
Pusat Citra Universiti
Universiti Kebangsaan Malaysia
Emel: zothman@ukm.edu.my